THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

ŠTEV. (No.) 105. CHICAGO, ILL., TOREK, 7. JULIJA — TUESDAY, JULY, 7, 1925. LETNIK XXXIV.

Coolidge pacifist.

COOLIDGE JE V SVOJEM GOVORU PRED MNOŽICO 50.000 OSEB GOVORIL O SVETOVNEM MIRU IN APELIRAL NA EVROPO NAJ MISLI LE NA TRAJNI MIR.

Cambridge, Mass. — Predsednik Coolidge nam je dal že večkrat priliko pokazati se v luči pravega pacifista ali zagovornika miru.

V Cambridge, Mass. je ob priliki proslave neodvisnosti izvajal govor pred množico 50,000 oseb. Stoječ na zgodovinskemu prostoru, kjer je Washington sprejel komisijo kontinentalnega kongresa, se je predsednik Coolidge spominjal moža, in izjavil, da ko bi se principi, katere je on v prvih dneh naše republike zagovarjal in podpiral vpoštevali v Evropi danes, vsi problemi Evrope bi bili rešeni.

Značilne so besede Coolidgea, ki je dejal: "Kar se prihrani in napreduje v miru, to je na mah uničeno v vojni." Naj bi vpoštevali te besede vsi narodi sveta. Prezident je tudi dejal, da naj bi že enkrat narodi uvideli ko imajo tako veliko izkušen o vojni — o sili močnejšega nad šibkejšim, da vse to le gorje rodi, in da je edino upanje do napredka, do prosperitete le v pravičnemu miru. To je edini princip, ki odgovarja učenju Washingtona, to je edina pot, ki vodi do boljšega življenja na svetu.

Coolidge podpira idejo varnostnega pakta med narodi onkraj morja, ki lahko pričakujejo podpore od Amerike, a poleg tega je dal Coolidge razumeti, da se bo Amerika vedno držala zgodovinske politične smeri, namreč roke proč od politike kjer nima Amerika svojih političnih interesov.

Ljudstvo je napeto poslušalo predsednika in pritrjevalo besedam, ki Bog daj, da bi postale meso in oni, ki iščejo zadoščenja z mečem, naj bi se spravili pri mizi.

—o—

Kitajci napadli angleško podjetje.

Chungking, Kitajsko. — 800 kitajskih vojakov je napadlo petrolejsko podjetje, ki je last Angležev. Razdejali so poslopja in vse pretaknili po stanovanjih. Na pomoč je prišel topovni čoln Teal in druhal pognal v beg. Kmalo na to so pa kitajski "Boy Scouts" pripeljali skupino civilistov, ki so s kamenjem napadli delavce zaposlene v pomolu angleške kompanije. Napadalce so pregnali angleški mornarji z bajoneti.

—o—

Francija zopet išče posojila.

Washington. — Francija išče zopet posojilo v Ameriki, ni pa še uredila vprašanje dolga ameriški vladi, kateri dolguje nad štiri bilijone. Na banketu dne 4. julija, ki ga je priredila ameriška trgovska zbornica v Parizu je premier Painleve dejal, da bo Francija plačala gotovo svoj dolg Ameriki. Odvisno je sedaj od Amerike, ki ima določiti pogoje po katerih upa, da bo Francija lahko plačala.

—o—

☞ŠIRITE A. S. & EDINOST.

VELIKA TATVINA V BASILIKI SV. PETRA

Tatovi so odnesli iz basilike veliko dragocenosti, ki so cenjene na $600.000. — Na sumu dva ameriška Italijana.

—o—

Rim. — Izvršila se je ena največjih cerkvenih tatvin kar jih pomni zgodovina. Neznani tatovi so odnesli iz največjega cerkvenega poslopja, iz basilike sv. Petra v Rimu dragocenosti v vrednosti $600,000. Policija je mnenja, da so to izvršili tatovi, ki imajo ameriško trenažo in kot taka sta na sumu dva Italijana, ki sta prišla v ta namen iz Amerike. Pri tatvini pa je bilo najmanj 10 oseb zaposlenih. Ukradli so dragoceni prstan sv. Petra, kjer so udelani demanti in safiri. Med ukradenimi predmeti je tudi zlat križ, ki ga je podarila republika Columbia in oni, ki ga je podaril španski kralj Alfonz. Policija upa, da bo dobila prefrigane tatove v pest.

—o—

Obravnava ruskega agenta na Kitajskem.

Šanghaj, Kitajsko. — Mednarodno sodišče je pozvalo na zagovor Desserja, oljnega agenta sovjetske Rusije, ki je bil obdolžen podpihovanja med Kitajci in sejal sovraštvo do inozemcev. Sovjetska vlada pa ni nič kaj s to obravnavo zadovoljna in pravi da nima Anglija nobene pravice do takega postopanja napram sovjetskemu uradniku na Kitajskem. Neki sovjetski list piše glede tega, da je to le nakana anglo-ameriškega oljnega trusta, ki hoče preprečiti, da bi Rusija ne razvila svoje oljne kupčije na Kitajskem v njih škodo. Pri tej obravnavi zagovarja Desserja neki italijanski advokat, kateri je zahteval, da naj to afero prevzame kitajsko sodišče, ne pa mednarodno, kjer ima največjo besedo angleški sodnik. Ta cela stvar pa ne izgleda nič kaj prijetna za Angleže nahajajoče se na Ruskem, kajti sovjetska vlada bo rekla: "zob za zob." Ako se stvar ne poleže takoj, bodo nastale težkoče in kakor posnemamo iz zadnjih poročil, vojna med Rusijo in Anglijo ni izključena. Kitajska trgovska zbornica je poslala brzojavko v Washington, v kateri naj bi se razpravljalo o reviziji pogodbe.

—o—

150 milj na uro z letalom okrog Anglije.

London. — Kapitan F. Bernard je odnesel kraljevi dar ko je preletel okrog imperija 804 milje v hitrosti 150 milj na uro. Bernard je že pri neki prejšni priliki bil od kralja obdarovan kot zmagovalec.

—o—

☞ŠIRITE A. S. & EDINOST.

VOJNI PRIZOR IZ FRANCOSKO-RIFFSKE VOJNE.

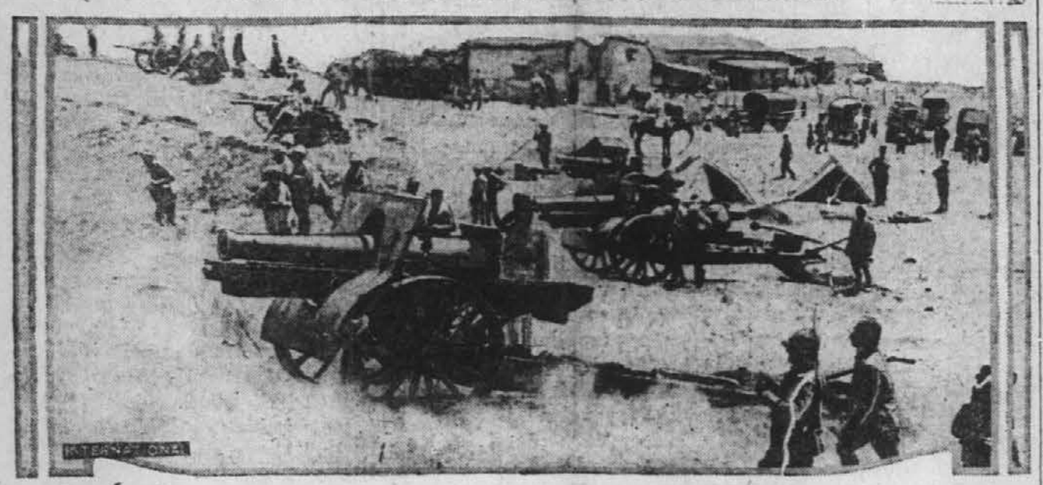

Slika kaže francoske poljske havbice v akciji v bitki pri Astarju, kjer so se francoske čete pod polkovnikom Freydenbergom borile 48 ur neprestano z bojevitimi riffijanci.

KRIŽEM SVETA

— **Moskva, Rusija.** — Rusko višje sodišče je izreklo smrtno obsodbo nad tremi Nemci, obdolženi zarote proti Trotzkyju in drugimi voditelji boljševikov.

— **Dunaj.** — Na praznik sv. Petra in Paula je strašni veter in snežni metež bil usodepoln sedmim hribolascem, ki jih je zajel na vrhu visoke gore v bližini Enns doline.

— **Needles, Cal.** — Na policista J. M. West je streljal neki bandit in ga močno ranil na glavi. Prebivalci mesta so mahoma nabrali svoto $1200 za posebni vlak, ki ga je nemudoma odpeljal v 240 milj oddaljeno bolnišnico v San Bernardino. Zdravniki imajo upanje, da bo ravno to dobrosrčje meščanov ohranilo življenje policistu.

— **Rim.** — Premier Mussolini je izjavil, da so se obnovila pogajanja z Jugoslavijo glede Reke. Tudi z Nemčijo se bo pogajala Italija glede trgovinske pogodbe.

— **Bagdad.** — Od tukaj poročajo o bojih med upornimi Kurdi in angleškimi četami. Vodja Kurdov je pobegnil preko perzijske meje, angleški letalci so jih veliko pomorili ko so metali na upornike bombe.

— **Nicaragua.** — Ameriška mornarica, ki se nahaja tukaj bo drugi mesec odpoklicana. Prvi oddelek je bil semkaj poslan pred trinajstimi leti, ko so se uprli tukajšni domačini.

— **Dubuque, Ia.** — Edwin Winters, 14 leta star, je postal žrtev valov reke Maquoketa, ko ga je pri plavanju prijel krč.

— **Monticollo, Ill.** — Strašna smrt je doletela Earl Carterja, ženo in dva otroka, ko se je avto v katerem so se vozili preobrnil, jih podveznil in se vnel. Vsi štirje so zgoreli.

— **Rock Springs, Wyo.** — Šest oseb je utonilo ko jih je vozeče se z avtom dohitela nevihta, odtrgal se je oblak in mahoma nastala velika povoden.

—o—

Potres porušil dva mesta na Japonskem.

London. — Iz Tokyo poročajo o groznem potresu, ki je porušil dva mesta. Poročila so še pomanjkljiva, najbrže bo veliko človeških žrtev.

ŽALOSTEN KONEC VESELE DRUŽBE.

Poslopje se je porušilo, 39 mrtvih veliko ranjenih. — Policist si je rešil življenje s skokom na streho poleg stoječe hiše.

—o—

Boston, Mass. — V soboto zgodaj zjutraj se je porušilo pet nadstropno poslopje v katerem se je vršila veselica nekega kluba. Streha se je podrla in tri stene so padle skupaj. 15 težko ranjenih so prepeljali v bolnišnico, 6 mrtvih in nad 40 oseb je ostalo v razvalinah, katere so po velikem trudu rešili a ne vse žive, med temi je bilo tudi 33 mrtvih. Neki policist, ki se je za časa katastrofe nahajal na strehi poslopja, je v zadnjem trenotku še skočil na sosedno hišo in si rešil življenje. V poslopju se je nahajalo 125 oseb, ki so plesali in popivali, kjer jih je zalotila nesreča.

Sodijo, da je vzrok katastrofe bil ogenj, ki je napravil precejšno škodo pred par meseci in stavbo oslabil, temu pa je tudi pripomoglo ker so poleg stoječo hišo pred kratkem podrli.

—o—

Abdel Krim znova napada.

Pariz. — Koncem pretečenega tedna je postal Abdel Krim zopet aktiven in ponovil napad na francoske čete v Maroko ter jim prizadjal precejšne zgube. Ofenzive so se udeležile regularne čete Rifijancev, katere so izvežbali nemški in turški pustolovci, ki se držijo v bližini Krima in so mu kot svetovalci. Ona plemena, ki so prijazna Francozom so dolgo držala in branila mesto Wsila, a Rifianci so jih napadli z bajoneti in jim v ljutem boju odvzeli mesto. Krim ima pod orožjem 2500 rednih in 20,000 nerednih mož na vzhodnem delu bojišča.

—o—

Ogenj na parniku.

Cornwall, Ont. — Parnik Fred Mercer je na Lawrence postal žrtev plamena. Cela posadka 20 mož, med temi dve ženski so se z rešilnimi čolni rešili. Kako je ogenj nastal ni znano.

—o—

Človek, kateremu se ne zdi vredno dovršiti malenkostnih stvari, tudi ne bo nikdar v stanu dovršiti kaj velikega.

RUSIJO ZAPUŠČAJO PRIJATELJI.

Berlin. — Nemčija, nekdanji cilj ruskih Židov, ki so hoteli izrabiti njeno gmotno stališče po vojni v svoje rdeče spletke, se ji vedno bolj oddaljuje. Nastal je med obema državama resen spor in večina nemških listov zahteva od vlade naj prekine z Rusijo diplomatične odnošaje. Do spora je prišlo, ker je Rusija obsodila na smrt tri nemške dijake, obdolženi veleizdaje in vohunstva. Nemci trdijo, da se je dijake obsodilo, ne da bi se jim mogla dokazati krivda.

Vlada Luthera je poslala ostro noto, v kateri protestira proti temu postopanju. Nemška vlada je mnenja, da so Rusi to storili le zato, da bi s temi dijaki si odkupili Rusa Skoblevskyja, ki je s tovariši bil v Nemčiji obsojen na smrt.

Obsojeni dijaki so bili na pešpotu iz Rusije na Kitajsko in med potjo bi si služili za preživljenje. Aretirani so bili pred devetimi meseci, na podlagi gori navedene obtožbe.

—o—

ODMEVI PRAZNIKA NEODVISNOSTI.

Vojni department je podal izjavo o poteku slavljenja praznika neodvisnosti dne 4. julija. 20,000.000 civilistov in vojakov se je udeležilo slavnosti, ki so se vršile po vseh mestih in vaseh naše velike republike. Žal, da kakor vsako, tako tudi letošnje leto ni bilo brez žrtev. 13 oseb je mrtvih in okrog 200 ranjenih. Največ mrtvih zaznamuje Chicago, kjer je prišlo pet oseb ob življenje, temu sledi New York, ki zaznamuje 4 mrtve, St. Louis 2 in Columbus, O. 2 mrtva. Milwaukee, Wis. pa ima 21 ranjenih.

Največ je vzrok tem nesrečam neprevidnost pri streljanju in prižiganju umetnega ognja. V Chicagi na Maywood je bilo zbranih nad 5000 ljudi kjer je bilo nakopičeno 600 zračnih bomb, katere se razstrele v zraku, čim se prižge vrvica. Iskra neke rakete je pa zapalila eno teh bomb, ki so se ena za drugo razstrelile in povzročile veliko paniko med navzočimi, ki so prestrašeno bežali proč, k sreči ni bilo pri tej priliki žrtev.

Iz Jugoslavije.

POSLANCI JUGOSLOVANSKEGA KLUBA ZA OLAJŠANJE DAVČNIH BREMEN, DOČIM JE VLADNA VEČINA PROTI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Vladna večina proti olajšanju.

Na skupčinski seji dne 13. junija so razpravljali o izredno važnem predlogu, ki so ga stavili poslanci Vesenjak, dr. Kulovec in tovariši v svrho omiljenja sedanje težke gospodarske krize in težkega stanja, ko vse prebivalstvo ječi pod neznosnimi davčnimi bremeni. Pod vlado PP pa so ta bremena postala neznosna, tako da je sam finančni minister v pismu na finančni odbor priznal, da ne more niti na najmanjše povišanje davkov, ker so vsi sloji preveč obremeneni. Predlog za olajšanje je bil stavljen skupščini kot nujen. Posl. Vesenjak je v lepem govoru utemeljil nujnost predloga in apeliral na večinske poslance, da naj glasujejo za nujnost in s tem pokažejo, da so pravi zastopniki ljudstva, ki ječi pod težkimi davčnimi bremeni. Dasiravno so vladni poslanci priznavali nujnost predloga, je vendar vstal finančni minister Stojadinovič, da nujnosti ne sprejme, ne da bi navedel kako motivacijo. Končno je predsednik kluba dr. Subotič odredil glasovanje o nujnosti predloga. Za nujnost so glasovali vsi poslanci opozicije, dočim so poslanci večine radi izjave finančnega ministra glasovali proti. S tem je bil predlog odklonjen. Med onimi, ki so glasovali proti je bil tudi dr. Pivko, ki je Orjunaš.

—o—

Nov slučaj samomora.

Zastrupila se je neka 28-letna hči trgovca P. S. v Mariboru z lizolom. — Vkljub hitri rešilni akciji je nesrečnica zvečer že izdihnila. Vzrok so ljudje kmalu pogruntali in dejali: nesrečna ljubezen.

.....o.....

Porod na mostu.

Na glavnem mostu v Mariboru je porodila posestnica Marija H. Rešilni oddelek je hitro odpeljal mati in dete na varno.

—o—

Spoznana utopljenka.

Dne 7. m. m. so potegnili pri Lazah iz Save žensko utopljenko, katero je kasneje spoznal J. Cerar iz Ciglarjeve ulice 133 v Mostah kot svojo ženo Josipino.

—o—

Velika skala

se je odtrgala v Celju na griču nad gornjim delom mestnega vrta in se je z velikim truščem zvalila v dolino. Za seboj je potegnila zemljo in polomila vse drevje.

—o—

Žrtev Save v Zagrebu.

V Zagrebu je pri kopanju v Savi utonil redar Albin Kovačič. Zgrabil ga je vrtinec in ga potegnil na dno. Njegovega trupla niso našli.

—o—

Romantika v južnih krajih.

V Konjevratu v šibeniškem okraju se je 29 letni Jerko Šupe zagledal v mladenko Ano Šeneta. Ker je drugače ni mogel pridobiti, jo je sklenil odpeljati. Najel je dva tovariša in z njima je — vsi oboroženi do zob — počakal dekleta, ko se je vračala z vodo s studenca. Zgrabili so jo in bežali z njo proti Bilicu. Za to je zvedel dekletov stric Niko, ki je takoj vzel puško, zbral par prijateljev in udaril za njimi. Preiskali so hribe in doline in končno naleteli na sovražno skupino. Začelo se je streljanje; odpeljavci so pobegnili in pustili dekleta; toda stric in prijatelji bodo morali nekaj časa zdraviti svoje rane. Zaključno dejanje pa bo na sodniji.

—o—

"Srnao" in "Orjuna."

V Tovariševu v Vojvodini se je končal zanimiv proces, ki ima politično ozadje. Isa Vasiljev, voditelj "srnaocev," je namreč ubil bogatega kmeta Tošo Radojčina, predsednika "orjune" v Tovariševu. Ubijalec se jt izgovarjal, da je bil takrat popolnoma vinjen. Vasiljev je bil obsojen na 12 let težke ječe.

Redka cerkvena umetnina.

V vasi Cerič pri Vinkovcih so sezidali približno pred 150 leti cerkvico, katere glavni kras je bila lesena soha sv. Trojice. To so bile tri podobe, izrezane iz enega samega kosa trdega lesa. Pred leti pa je soha izgubila svojo barvo in zato so jo vrgli nekam proč. Neka gospa ki se je izza svojih mladih let na soho dobro spominjala, je pa začela poizvedovati, kje da je in jo je res tudi našla. Dala je zanjo 100 dinarjev. Ko so soho očistili, so videli, da je les popolnoma nepoškodovan in da je soha jako lepa in redka cerkvena umetnina.

Duhovniške izpremembe na Goriškem.

Župnik na Bukovem — France Hliš bo poslej upravljal tudi Grahovo, libušenjski kurat Ivan Leben bo upravljal Kamno, župni upravitelj Alojzij Lojk v Jagerščah gre v enaki lastnosti v Nemški Rut, župnijo Jagerščе bo pa upravljal šebreljski župnik Jože Ivančič.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:
Skupno s poštnino:

500	— Din.	$ 9.40
1,000	— Din.	$ 18.45
2,500	— Din	$ 46.00
5,000	— Din.	$ 91.50
10,000	— Din.	$182.00
100	— Lir	$ 4.80
200	— Lir	$ 9.25
500	— Lir	$ 22.25
1,000	— Lir	$ 43.25

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po ceni onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & CEŠAREK
70—9th AVE, NEW YORK, CITY.

EDINOST
AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.
Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
—PUBLISHED BY:—
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on aplication.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zednijene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

Entered as second clas matter October 11th 1919. at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1870.

Organizacija srednje evrope.

Prof. Eisenmann, naslednik znanega historika Ernesta Denisa za srednje-evropsko zgodovino na pariški Sorboni velja za enega najboljših poznavalcev stare Avstro-Ogrske. On je bil opetovano pozvan k posvetovanju o novi ureditvi razmer v Srednji Evropi s strani francoske vlade. Bil je tudi član misije generala Pelleja, ki je v Pragi uredil odnošaje mlade češkoslovaške republike do Francije. Znan je dalje po svojih številnih razpravah zgodovinskega in političnega značaja. Prof. Eisenmann obvladuje nemški, madžarski in češki jezik, kar mu je omogočilo vpogled brez presodkov v dejanske razmere ob Donavu. V pogovoru s sotrudnikom uglednega švicarskega lista "Neue Zuercher Zeitung" je ta odlični francoski mož glede problema racijonalne organizacije Srednje Evrope izvajal v glavnem nastopno:

Srednja Evropa tvori trikot Bremen—Gdansk—Trst, kateri se deli v dve coni: v etično kompaktno cono nemške nižine in dunavsko ozemlje, karakterizirano po številnosti narodov. — Pri obnovi po letu 1918. v tem delu Evrope je nedostajal diplomatom Antante jasen vpogled v prave potrebe srednje-evropskega kompleksa. Le posamni historiki in državni filozofi, kakor prof. Denis, prof. Masaryk in njegov učenec Beneš so gojili idejo, da se mora poskusiti na vzhodu enaka politika kakor jo je zasledoval Richelieu v XVIII. stoletju na zapadu, namreč razvršitev malih držav, ki bi bile v prijateljskem razmerju s Francijo.

Problem tiči danes v tem, da bi se dosegel sporazum med naravno voljo neodvisnosti in nacijonalno zavestjo na eni strani in na drugi med gospodarskimi potrebami, ki zahtevajo razširjenje teritorija v ekonomskem pogledu. Kot nov otežkujoč element nastopa okolnost, da ne more pod vlado demokratičnih principov nobena sila ali avtoriteta od zunaj vsiliti prizadetim narodom sistema spojitve. Neobhodno potrebno je, da čutijo sami nujnost zbliževanja in da imajo tudi voljo za to, dalje se mora prepustiti njim samim oblika, za sožitje. Velesile bi jim mogle k večjemu pokazati zanimanje, da bi videli, da je vse evropsko državno življenje interesirano na postavitvi vspešnih in trdnih odnošajev med nasledstvenimi državami.

Med posameznimi problemi sta posebno pereča dva: stališče Avstrije zaradi kampanje za priključitev k Nemčiji in stališče Madžarske zaradi njene notranje-politične strukture, ki je povsem različna od držav v njeni bližini. Glavni argument proti priključitvi Avstrije k Nemčiji je po mnenju prof. Eisenmanna ta, da bi bila s to priključitvijo zaprta vsaka možnost politično - gospodarskega ravnotežja v Srednji Evropi. — Vitalna zveza Češkoslovaške z Jadranom bi tekla po teritoriju, ki bi postal nemški, istočasno bi se Nemčija pomaknila na madžarsko mejo, kar bi otvorilo nemški propagandi drugo akcijsko središče in bi Madžarsko odtujilo njenim sosedom. Direktno in indirektno bi držala Nemčija vso Srednjo Evropo po svoji duševni odvisnosti. Na vseh mejah bi se čutil pritisk politično centralizirane homogene mase 70 milijonov Nemcev.

Vzroki za današnjo manjkajočo organizacijo podonavskih narodov tičijo, po Eisenmannovem mnenju, v nekaterih konstitutivnih napakah, zlasti v Avstriji, kjer otežkočajo državno in gospodarsko dviganje diference posamnih pokrajin z Dunajem, dalje so vzroki tudi v nekaki malenkostni prepirljivosti, ki se drži nasledstvenih držav še iz starega državnega zbora. Čehi poslušajo premalo nasvete svojih dalekovidnih voditeljev. Poljaki se ponašajo s svojo zgodovino. Kar se tiče Jugoslavije, se je njena samostojnost napram prejšnjim ruskim vplivom močno pomnožila. Danes je to živa z nacijonalno tradicijo prežeta državnost, kjer pa polagoma napreduje asimilacija njenih različnih elementov.

O panslavistični nevarnosti misli Eisenmann, da je šlo pred 1914. bolj za teorijo nego za realnost. Danes ni nikakega predpogoja več za panslavizem (?): Rusija je vržena vsled boljševizma v Azijo. Jugoslavija si je priborila močno lastno nacijonalno zavest, Poljska pa bi, neukrotljiva in nedostopna asimilaciji, nikdar ne prenesla ruskega vpliva, razen potom nasilja in podjarmljenja. Vse srednjeevropske države okoli Male antante spadajo v milje in v civilizacijo, ki stojita visoko nad onima v Rusiji in se ne bodo dale nikdar pritegniti v krog njenega vpliva.

(Jutri konec.)

New York, N. Y.

Iz pota. — Danes tukaj, jutri tam, to je moja pot za katoliško časopisje. To babilonsko mesto menda po večini pozna vsak ameriški Slovenec, ki je prišel čez morje v to novo domovino. Ne mislim, da pozna to mesto po ulicah in drugače, ampak po imenu, ker čez veliki New York je skoro vsakdo prišel v to deželo. Morda bo marsikoga zanimalo, če podam dragim čitateljem tudi malo zgodovinsko sliko države in mesta New York. Država New York je ena izmed najstarejših zveznih držav. Znamenito znano reko Hudson je odkril raziskovalec Hudson in vsled tega nosi po njem njegovo ime Hudson. Prvi stalni evropski naseljenci co prišli v New York državo, kot govori zgodovina l. 1624. Ti naseljenci so bili Nizozemci, ki so se naselili na Manhattan otoku, kjer je sedaj miljonsko mesto New York. Ustanovili so svoj Novi Amsterdam (New York). Na tem mestu oz. otoku so bili večkratni boji. Naselbina je bila razdejana po Indijancih leta 1641. zaseden po Angležih leta 1664. ponovno zavzet od Nizozemcev leta 1673. in zopet zavzet po Angležih leta 1674. Država New York šteje danes 10,401.-153 duš; kako silno rapidno je napredovala s prebivalstvom ta država se lahko vidi, če pogledamo koliko prebivalcev šteje danes in pa koliko jih je štela leta 1790. ko je štela samo 340.-120 prebivalcev, danes pa šteje nad 10 milijonov. Teritorijalno je razdeljena v 62 okrajev. Mesto New York samo šteje okrog 5,100.000 prebivalcev. S predmestji pa okrog 7 milijonov. Mesto samo je čudovito in je tudi največje in najvažnejše ameriško pristanišče.

V tem babilonskem mestu sem se torej mudil več dni na agitaciji za katoliško časopisje. Newyorški Slovenci so že itak znani kot prijazni in gostoljubni ljudje, zlasti oni, ki spadajo v župnijo na St. Marks Place. Povečini so vsi dobri in vse pohvale vredni. Seveda, če bi človek sodil naselbino po umazanem listu Gl. Narobe, ki izhaja v njih naselbini, bi jih seveda sodil drugače. Toda po kakem izprijenem uredniku liberalnega lista ni za soditi cele naselbine. Koliko dajo newyorški Slovenci na liberalne umazance, kaže zlasti to, da ima med vsemi le še par naročnikov. Jako redke hiše so, ki ga še imajo. In to pa pove vse.

Naš list je v New Yorku jako razširjen in vsaki pot, ko obiščem naselbino se bolj razširi. To pot sem jih dobil zopet precej novih, kar gotovo ljudem, ki se zbirajo na Cortlandu ni ljubo. Vendar ljudstvo je, ki sodi in odločuje, kateri časopis ima rajši in katerega ne.

Da sem dosegel tak velik vspeh v newyorški vrli naselbini gre seveda v prvi vrsti zahvala Rev. Benignu Snoju, ki so me že dve nedelje predno sem dospel v New Yorku krepko priporočali faranom, kakor tudi naš list. Povdarjali so jedrnato, kot sem slišal od ljudi, da naj se naroče na dober katoliški list A. S. & Ed. a svarili pa so pred slabimi časopisi, ki blatijo Cerkev in duhovščino in kat. jednoto, kakor to dela umazani Gl. Narobe. Hvala za tako krasno priporočilo!

Hvala tudi Rev. Blanko Kavčiču, ki so te dni, ko sem se mudil v New Yorku nadomestovali preč. g. župnika Father Snoja. Lepo in jedrnato so tudi Father Blanko priporočili naše liste zakar jim izrekam vso zahvalo! Posebno pa sem dolžan se zahvaliti oo. frančiškanom v New Yorku za postrežbo, ker ves čas sem bil gost njih hiše. Bog Vam plačaj vrli sodelavci za katoliško časopisje!

Obenem se moram pa zahvaliti tudi vsem, ki so mi pomagali po hišah, dajali nasvete itd. Hvala gre Mr. Pavlinu in bratu Akurziju za tako pomoč. Istotako najlepša hvala vsem, ki so mi pomagali v Brooklynu to je na drugi strani mesta New York. Tudi tam sem izborno napravil in se vsem, ki so mi šli tako lepo na roko najlepše zahvaljujem posebno pa naši vrli zastopnici Mrs. Šneler, ki je hodila z menoj po hišah in neustrašeno agitirala za naš list, da sem tudi tukaj dobil celo vrsto novih naročnikov. Tako se žrtvuje za dobro stvar edino prava krščanska mati in taka mati je v polnem pomenu besede Mrs. Šneler, ki mi je pomagala kar tri dni skupaj. Bog Vam plačaj vsem skupaj! Vsem naročnikom rojakom se zahvaljujem za prijaznost in naklonjenost. Bog Vas živi in povrni stotero vse, kar ste dobrega storili za katoliški tisk te dni.

Delavske razmere v New Yorku so približno take kot drugod. Nekaj jih stalno dela, nekaj jih je pa tudi brez dela. Slovenci so tukaj povečini zaposljeni v slamnikarski industriji.

Pozdrav vsem!

Leo Mladič, pot. zastopnik.

—o—

Chicago, Ill.

V starem kraju so ob tem času izjavljali domači vaški vremenski preroki: "Če sveti Mohor kuha, bode dosti kruha, seveda, če je bilo klasje obrodilo." To se sliši seveda bolj tako, kakor so rekli ob jutrih, bomo zvečer povedali, če bo dež danes. V Chicagi smo imeli zadnji mesec hudo vročino, ki je trajala več dni. Nato se je vreme zaobrnilo in je bilo par noči prav hladnih, sedaj se pa vročina zopet nekaj prilizuje in vsak dan bolj objema našo Chicago. Vročina ne bo še vzela slovo, ker tudi ne sme, kajti s tem bi bili prizadeti farmarji, ki hočejo gorkih dni, da jim potegnejo iz zemlje koruzo po illinoiški dolini in po drugih državah. Potrebna pa je tudi za druge poljske pridelke. Torej julijsko solnce le kuhaj, da boš farmarjem kaj nakuhalo, da ne bodo ostale kašče prazne.

Slovenska šola sv. Štefana se dviga od dneva do dneva. Mimoidoči jo s zanimanjem ogledujejo ter na tiho priznavajo, češ, podjetni so ti Svetoštefanci, poglej, kako lepo šolo bodo imeli. Nasprotniki pa klaverno nosijo svoje glave, ker vse njih intrige so bile zastonj in uničene. Slovenska naselbina pa se s slovensko šolo dviga, dobiva ugled in še večjega bo v bodočnosti. Na vrhu v drugem nastropju bo polovico prostorov prirejenih za šolske prostore, druga polovica pa bo prirejena za dvorano, kjer bodo društvene seje, prireditve itd. Dvorana bo velika in prostrana in bo v resnici pravi Slovenski dom vseh pravih zavednih chicaških Slovencev. Tako bomo dobili chicaški Slovenci s povečano šolo vse, kar potrebujemo. Zadnje leto je bilo več šolarjev odklonjenih, ker ni bilo v šoli prostora za nje. Letos bodo na razpolago novi prostori, dovolj prostora za vse slovenske otroke naše župnije. Stariše se že sedaj opozarja na to, da vsi, ki imajo še kolikaj čuta do milega slovenskega jezika in svoje vere, da prihodnji september svoje otroke gotovo vpišejo v slovensko farno šolo sv. Štefana. Naprej rojaki za slovensko šolo in slovenski dom!

Koncem zadnjega tedna smo dobili pismo od Francoske prekmorske družbe, ki je nam prineslo brzojavko iz srede Atlantiškega oceana od naših slovenskih rimskih romarjev s sledečo vsebino:

"V pondeljek opoldne, sredi oceana srečali smo na poti velikansko ledeno goro, katero smo ogledavali z velikim zanimanjem. Pogled na ta ledeni stvor je bil dokaj zanimiv. Pot imamo jako prijazno do sedaj. Vsi smo zdravi in veseli. Najboljše pozdrave vsem prijateljem i znancem, vsemu članstvu K. S. K. Jednote, vsem Chicažanom, vsem Clevelandčanom in vsem drugim po širni Ameriki. Bog Vas živi! Podpisi: Rev. J. J. Oman, Rev. K. Zakrajšek, Anton Grdina in vsi drugi rimski romarji."

Kot razvidno iz brzojavke, so imeli naši rimski romarji lepo pot. Sedaj se nahajajo najbrže v Rimu. Potem se bodo podali v Slovenijo, kjer bodo ostali več tednov, nakar se bodo podali skozi Lurd nazaj v Ameriko. Želimo jim vse najboljše na potovanju in srečnega povratka nazaj med nas!

Mrs. Rose Banich je te dni odšla na konvencijo illinoiških Katoliških Borštnaric v Quincy, Ill. kjer zastopa kot delegatinja slovensko žensko društvo Reda Kat. Borštnaric štev. 826. v Chicagi. Želimo mnogo uspeha!

Mr. Louis Duller na 23-cesti je dokaj lepo dvignil in prenovil svojo hišo. Posebno lepo zgleda pročelje hiše.

Mr. Ivo Račič si popravlja svojo hišo na 1919 W. 22nd Pl. Prenovil in predelal bo notranjščino zunaj pa lepo prebarval.

Popravljalno delo v sestrski hiši poleg župnišča se pridno nadaljuje in bo kmalu končano.

Družina Mr. Ivan Kušar si je kupila loto v Berwyn na jako prijaznem kraju, kjer si bo v bližnji bodočnosti postavila svoj dom.

Mr. Josip Kukman, ki je kupil hišo na 22-cesti od znanega Mr. Nerada si je te dni predelal in prenovil vse prostore. Spredaj bodo jako lepi prostori za prodajalno, drugo pa bo za stanovanja.

Mrs. Albin Zakrajšek je te dni odšla na počitnice h starišem na Willard, Wis.

Stavbinsko in posojilno društvo Slovenski Dom, bo danes zvečer izdalo 68-serijo delnic. Rojaki pristopite h temu koristnemu gospodarskemu društvu ter kupite kolikor delnic morete! Vaša korist bo, če začnete hraniti potom stavbinskega društva.

Mr. Max Omerzel in Mr. Silvester Hrastar sta prav lično popravila in prenovila svojo hišo, katero sta pred kratkim kupila ba Leavitt street.

Mr. Mike Staniša naš delničar je te dni odšel na počitnice h svojim prijateljem na Willard. Mr. Staniša lastuje farmo na Willardu.

Mr. Leo Mladič naš potovalni zastopnik se je te dni vrnil iz svojega dolgega potovanja na vzhodu, kjer je jako dobro opravil za katoliški tisk.

Krsti v slovenski cerkvi sv. Štefana: — Družini Mr. in Mrs. Frank Pušavec se je narodila hčerka, ki so krstili za Frances Jennie. Botra sta bila Mr. in Mrs. Joseph Pušavec. — Družini Mr. in Mrs. John Foys se je narodila tudi hčerka, ki so jo krstili za Terezijo. Kumovala sta Mr. in Mrs. Martin Antolin. — Družini Mr. in Mrs. Marko Vouri se je narodila tudi hčerka, ki so ji dali ime Jennie Adela. Botra sta bila Mr. in Mrs. Martin Gabor. — Vsem naše čestitke!

Na praznik ameriške neodvisnosti je dolgokljuna ptica (Mrs. Štorklja) ravno romala skozi Chicago, ker je bilo pa breme preteško, se je vstavila pri družini Mr. John Jerič, in mu pustila za spomin zelo brhko hčerko, katero so z veseljem sprejeli. Osobje tiskovne družbe Edinost, družini Mr. & Mrs. John Jerič kar najiskreneje častita.

Za izseljence v Kanado.

Z ozirom na nekatere vesti, češ da kanadske priseljeniške oblasti ne pripuščajo v deželo ljudi, ki so prej bili v Zedinjenih Državah, je Izseljeniški Komisarijat dobil od kanadskega ravnatelja za naseljevanje iz Evrope sledeče pojasnilo:

"Ni važno, ali so osebe, ki žele priti v Kanado kot poljedelski delavci, bile prej v Zedinjenih Državah. Vprašanje, o katerem mora odločiti uradnik, ki pregleduje take, zlasti skupinske priseljence, je to: Ali mislijo resnično ostati v Kanadi, ali so jim pravzaprav Zedinjene Države cilj."

—o—

Vtihotapljanje priseljencev.

V Norfolku, Va., je bil bivši kapitan neke francoske ladje, Emile Bourge, obsojen na dve leti v federalni kaznilnici v Atlanti. Na enako kazen je bil obsojen mornar Pirre Prigent. Mornar Abdula Diab je bil obsojen na šest mesecev v okrajni zapor v Norfolku. Vsi so bili obtoženi, da so poskušali vtihotapiti 14 priseljencev v Newport News. Priseljenci so bili deportirani. — To vnovič dokazuje, da se federalne oblasti ne šalijo z ilegalnim dovažanjem in vhajanjem priseljencev v Zedinjene Države.

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard.
Iz angleščine prevel Peter M. Černigoj.

"Čuj me, gospa Neferte, in ti Asti, njena tovarišica," je rekel Kefer. "Jaz odhajam, ker moram daleč odtod beračiti svoj kruh, ko končam to zadevo. A ne bojta se. Vidita, da so tile gospodarji puščave vajini služabniki, zato so rojeni, da vama pomagajo na poti. Ponovite svoje ukaze," je nadaljeval, obrnivši se k poglavarjem.

Tedaj je njih načelnik spregovoril v imenu drugih:

"Popotnik, ki so ga poznali dedje naših očetov, zaščitnik našega plemena, s katerim živimo in zmagujemo, tole so tvoji ukazi: Voditi moramo to božansko gospo in njeno spremljevalko na poti mnogo mesecev skozi puščavo in gorovja, dokler ju ne pripeljemo pred vrata Zlatega mesta, kjer je naša naloga končana. Dokler bo le še eden izmed nas živ, se bo ukaz izvrševal."

"Slišala si," je rekel Kefer Tui. "Zanesi se na te može. Potuj mirno po dnevi in spi mirno po noči, bodi prepričana, da te ne bodo prevarili. A če bi te eni ali kdo drugi spravil v zadrego, tedaj sezi v harfo in zakliči ime, ki ga poznaš, kakor si zaklicala v hiši blaznega Janeesa, in mislim, da ti bo nekdo prihitel na pomoč. Gospodarji puščave, ki sem poznal vaše pradede in ki živite po moji modrosti, ta božanska gospa je v vašem varstvu. Čuvajte jo, kakor je vaša dolžnost, in ko bo vaša pot končana, se vrnite in poročajte. Zbogom!"

Nato je Kefer dvignil palico in odšel brez besede Tui ali Asti od njih, korakajoč skozi vrste puščavcev, in ga pozdravijo, ko je šel mimo. Kmalu nato so ga videli, kako stoji sam na nekem slemenu in se ozira nazaj. Nato pa je nenadoma izginil.

"Kdo je ta mož, o kapitan, na čigar povelje se izpolnjuje usoda rodov v puščavi in kraljev?" je vprašala Asti, ko je videla, da je odšel.

"Gospa," je odgovoril, "tega ti ne morem povedati, toda on je bil od vsega početka gospodar puščave in tistih, ki v njej prebivajo. Na njegovo besedo se dviga veter, kakor je besnel včeraj, da prikrije naš prihod, na njegovo besedo se odpirajo studenci in rodovi rastejo in propadajo. Mi mislimo, da je to duh in da izvršuje povelja neba. Dasi ga vidijo le poredkoma, se mu vsi prebivalci puščave pokoravajo, kakor se mu pokoravamo mi, in gorje tistim prebivalcem mest, kakor si videla, ki ne poznajo moči, skrite pod njegovo raztrgano obleko."

"Hvala ti," je odgovorila Asti. "Tudi jaz mislim, da je ta popotnik duh, velik duh, tako velik, da nočem imenovati njegovega imena. Kapitani, moja gospa je pripravljena, da odide proti Zlatemu mestu, kamor boste naju peljali."

Dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem so korakali proti jugu in zahodu skozi puščavo in sredi med četo sta jahali na kamelah zagrnjeni Tua in Asti. Nekoč so jih napadli prebivalci gorovja v soteski med divjimi pečinami, toda oni so jih odbili in nekoč so izvojevali veliko bitko z drugimi rodovi puščave, ki so bili slišali, da imajo popotniki boginjo pri sebi in so jo hoteli upleniti zase. Tudi te rodove so premagali in pobili, zakaj ko se je bitka odločevala, je Tua sama vodila napad svojih jezdecev in sovražniki so ob pogledu na njeno belo obleko presenečeni zbežali. Nekoč so tudi šotorili dva meseca v oazi in čakali, da pade dež, zakaj dežela je bila brez vode. Slednjič je dež prišel in oni so se napotili dalje, dalje preko brezkončne pokrajine, dokler niso nekega večera postavili šotorov na nekem griču.

Ob prvem jutranjem svitu sta Tua in Asti stopili ven in sta spodaj, blizu obrežja velike reke, v kateri sta spoznali Nil, zagledali piramide in templje zlate Napate, južnega Amenovega mesta. Zahvalili sta bogove, ki so ju varno semkaj pripeljali.

Ko sta še gledali to veličastno pokrajino v rdečih žarkih vzhajajočega solnca, je pristopil poveljnik puščavcev in se jima poklonil.

"Božanska gospa," je rekel, "naj si že ženska ali boginja, mi smo izpolnili ukaz, ki nam ga je bil dal Kefer, stari kralj puščave. Pod teboj leži Napata, kamor smo dopotovali po tolikih težkih mesecih, toda bližje ne gremo k njenemu obzidju, ker so že naši davni rodovi bili prisegli, da ne stopijo v nobeno mesto razen v vojski. Gospa, naša naloga je končana, in naši možje mrmrajo, naj jih popeljemo nazaj v njih selišča, kjer jih čakajo žene in otroci; prebivalci Napate bi utegnili misliti, da smo sovražniki, in udreti iz mesta proti nam."

"Prav," je odgovorila Tua. "Hvala vam in bogovi naj vas poplačajo. Zapustite nas in pojdite na svoj dom, a preden odidete, sprejmite dar od mene."

Nato je poslala po zlato, ki si ga je bila nabrala s trgovanjem v mestu Tatu, in jim ga dala, da si razdelijo, velik in dragocen zaklad. Zase je ohranila le bisere in nekaj zlata. Načelniki so jo torej pozdravili in so se izgubili v jutranji megli s svojo črno četo ter izginili v oblaku prahu. — —

Tua in Asti sta jih gledali s hrbta kamel, kako so izginjali, nočni sanji podobni. Nato sta se brez besede, zakaj ustnice so jima bile zapečatene z upanjem in pričakovanje, zavili v svoje temne plašče in odjahali navzdol do nasipa na obrežju Nila, ki je vodil do obzidja Napate.

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR.

6. po bink. — **Jezus nasiti 4000 mož. Mark. 8.**
12 **Nedelja** — Ivan. Gaulbert, opat.
13 **Pondeljek** — Evgen B.
14 **Torek** — Bonvent. škof.
15 **Sreda** — Henrik.
16 **Četrtek** — Devica Marija Karmelska.
17 **Petek** — Aleksij, škof.
18**Sobota** — Kamilj Lelski, spoz.

—o—

ŠESTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Iščite najpoprej božje kraljestvo, vse drugo vam bo pridano.
Mat. 6, 33.

—o—

Današnji evangelij nam pripoveduje o čudežnem razmnoženju kruhov. Je to v Gospodovem življenju drugi čudež te vrste. O prvem se nam bere v evangeliju na četrto postno nedeljo, o drugem danes. Za oba evangelija je čas kakor nalašč izbran. Kako to? Glejte, čudež razmnoženja ponavlja se v naravi leto za letom. Nekoliko meric pšenice je razsejal kmet po svojem polju, in petnajstkrat, dvajsetkrat več bo dobil zopet na jesen iz polja. To je vsakoleten čudež. Zato nam čita sv. Cerkev evangelij o razmnoženju kruhov v pomladi, ko je setev, in sedaj po leti, ko se bliža že žetev. Poučno jedro obeh evangeljev pa je: "Iščite najpoprej božje kraljestvo vse drugo vam bo pridano." S te strani hočemo današnji evangelij premišljevati.

Čudež današnjega evangelija se je dogodil nedolgo potem, ko je božji Zveličar čudežno nasitil 5000 mož s peterimi hlebi in dvema ribama. Danes pa zopet v puščavi ob genezaretskem jezeru. Iz vseh krajev so prišle množice k Kristusu, pripeljali so seboj bolnike, da bi jih Gospod ozdravil. Ozdravil jih je, potem pa pričel učiti in pripovedoval o nebeškem kraljestvu. Napeto so ga ljudje poslušali celi dan, drugi dan zopet do večera, in ravno tako tretji dan. Bilo je to po pretežni večini revno ljudstvo. Kar so s seboj prinesli — — veliko ni bilo — — so že davno pojedli. Bržkone so že drugi dan imeli koše prazne, pomagali so drug drugemu, kakor so vedeli in znali. Vsaj revni ljudje imajo navadno več usmiljenja ko bogataši. Končno pa je zmanjkalo jedi vsem. Povsod sama puščava, nikjer v bližini kake vasice, da bi si mogli kaj kupiti. Do doma je bilo še daleč. "Če jih pustim lačne oditi domov," je rekel Gospod, "bodo poginili na potu." "Smilijo se mi množice, ker so že tri dni pri meni, pa nimajo kaj jesti."

Vse, kar so apostoli imeli, je bilo sedmero hlebov in nekaj rib. Evangelij pravi "ribic" — — niso bile torej nikake velike ribe, tudi hlebi niso bili veliki, ker jih je Gospod lahko razlomil, jih ni bilo treba rezati. To malo zalogo je vzel Gospod v svoje roke, je molil, blagoslovil, podal apostolom in jim ukazal, da naj razdele med množice. Hvaležno so ljudje sprejemali darove in jedli, dokler niso bili nasičeni. Da so bili nasičeni, je dokaz, da je ostalo še sedem košev drobtin, ko so bile množice — — 4000 mož brez žensk in otrok — — nasičeni. To je čudež današnjega evangelija.

"Množica se mi smili." Samo malo, prijatelji, poglejte na to krasno Gospodovo besedo. Smili se mi, pravi Gospod. Zakaj pač? "Zato ker nimajo ničesar jesti." Če je bil sam v puščavi in ni imel ničesar jesti, mu ni bilo hudo. Toda množica se mu je pa smilila. Sam je opozoril na to svoje učence, bal se je, da ne bi na potu domov omagali. Glejte, imel je usmiljenje, sočutje z množicami, ker je bil sam človek, sam je pretrpel v puščavi lakoto in žejo, z lastne skušnje je vedel ljudsko trpljenje. Zato je rekel: "Smili se mi množica, ker nimajo kaj jesti, in če jih pustim domov, poginejo na poti."

Sedaj vas bom pa nekaj vprašal: Kristus Gospod je sedaj na desnici Boga Očeta. Tam morda nima več tega usmiljenega srca kakor ga je imel na svetu? Prej je še imel sočutje z ljudmi, ko je videl njihovo trpljenje in bedo, vidi jo pa sedaj tudi, in ali res mislite, da Gospod nima usmiljenja z nami? Takrat je rekel: "Množica se mi smili," ali bo morda sedaj drugače govoril? Prijatelji, ne dajte se motiti, ne dajte se goljufati, nedajte se slepiti! To usmiljeno, to sočutno srce, ki je je imel Gospod na zemlji, ima še vedno tudi v nebesih. Toda na eno stvar vas hočem opozoriti. Kristus Gospod ne gleda samo na zemljo, on se ozira tudi proti nebesom. Najprej k nebesom, potem še le na svet. Zato je rekel: "Iščite najpoprej božje kraljestvo, vse drugo vam bo pridano." Prijatelji, kolikokrat ste že slišali te besede! Toda samo slišati jih, to ne zadošča. To se mi zdi ravno tako, kakor če bi kdo vzel oreh in ga požrl. Ali ima kaj od tega oreha? Nič. Stolči ga mora in vzeti jedro iz njega, potem bo lahko rekel: "To je pa res dober oreh." Ravno tako jedro je v Gospodovih besedah: "Iščite najpoprej božje kraljestvo!"

Kristus Gospod je razposlal svoje učence, da bi oznanjali njegov evangelij. Ničesar niso vzeli s seboj, ne denarja, ne živeža, ne obleke. Vrnili so se sicer vsi utrujeni, toda zdravi in živi. In Gospod jih je vprašal: "Ko sem vas poslal brez mošnje, brez torbe, brez obuvala, ali je vam kaj manjkalo?" in apostoli so odgovorili: "Nič!" Vidite, prijatelji, apostoli so iskali najpoprej božje kraljestvo, kot plačilo so bili časno preskrbljeni.

Nekaj podobnega vidite v današnjem evangeliju. Velika množica je zbrana okoli Kristusa gospoda. Zapustili so svoje domačije, svoje delo, — prišli poslušat božjo besedo. Iskali so božje kraljestvo. Stali so na solncu, ki je žgalo, stali, kakor pravi evangelij, niso sedeli, stali; da bi bili kar najbližje Gospoda, da bi vsako besedo dobro slišali. Nekateri so se bržkone vrnili domov, Gospodove besede so jim bile morda preostre, toda ostali so vstrajali pri njem še drugi in tretji dan. Zdelo bi se, da so doma mnogo zamudili, da so imeli precej škode. Toda glejte, Bog je za nje poskrbel, iskali so božje kraljestvo, in kot plačilo jih je Bog čudežno nasitil. Ravno tako so bili poplačani apostoli. Sedem hlebov so imeli. "Kaj bomo mi jedli, kaj bomo mi imeli za večerjo?", so se morda povpraševali, vendar so veselega srca razdali hlebe, pokazali so svoje usmiljeno srce. Delali so za nebeško kraljestvo, ali so delali morda zastonj? Ne! Sedmero hlebov so dali kot miloščino, in sedem košev kruha so dobili nazaj. Sedaj vidite, kaj pomenjajo besede: "Iščite najpoprej božje kraljestvo, vse drugo vam bo pridano."

L. 1824. je potoval ruski car Aleksander I. po Rusiji in se ustavil na neki postaji. Govoril je z načelnikom postaje in opazil na mizi sv. Pismo "Novi Zakon." Vprašal je uradnika, če večkrat prebira sv. Pismo. "Vedno, vaše veličanstvo," je odgovoril uradnik. "Prebral sem ga ravno do evangelija sv. Marka." "Dobro, je dejal car. In ko je uradnik čez nekoliko časa moral pogledati za uradnimi posli, vtaknil je car v sv. pismo med Matevžev evangelij pet bankovcev po sto rubljev. Čez nekaj tednov se je vrnil car zopet po isti poti in se zopet ustavil. Vprašal je uradnika, če še vedno bere sv. Pismo. "Seveda, Veličanstvo," je odgovoril uradnik. Čitam ga dnevno." "Kako daleč si pa prišel?" vprašal je car. "Pričel sem z evangelijem sv. Janeza," je odgovoril uradnik. "Podaj mi knjigo" velel je car. In ko je car odprl knjigo, je videl, da so bankovci še vedno na istem mestu. "Laž je velik greh," je rekel car. Vzel je bankovce in pokazal uradniku mesto sv. Pisma, kjer so bile z bankovci zakrite besede: Iščite najpoprej božje kraljestvo, drugo vam bo pridano." "Ko bi bil bral sv. Pismo, kakor si trdil, je rekel car, bi bil denar v knjigi našel."

Zanimiva dogodba, kaj ne? Kdor ne išče božjega kraljestva, ta ni vreden svetnega plačila. Iščite najpoprej božje kraljestvo in njegovo pravičnost, prijatelji, tudi vi! Skrbite najpoprej za dušo, da ne bo lačna. Hranite jo s hlebom božje besede, z nebeškim kruhom pri sv. obhajilu. Očiščajte jo v sv. spovedi pogosto. Posvečujte jo z dnevno molitvijo, z nedeljsko božjo službo. Krasite jo z deli krščanskega usmiljenja, z eno besedo: Iščite božje kraljestvo, vse drugo — pozemska sreča, blagostanje, mir, zadovoljnost — — vse to vam bo pridano. Bog je tako obljubil in Bog bo svojo obljubo tudi držal. Amen.

LED! LED! LED!

V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijače, da meso ne zadiši, mleko ne skisa, i. t. d.

Chicaške slovenske gospodinje kupujejo led od slovenskega ledarja. Katera ga od slovenskega ledarja še ne kupuje naj to stori: Pokličite na telefon: **Canal 2686** in v prašajte za:

JOE PAPESH
1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

On pripelje led na dom, prodaja in razvaža premog, les in prevaža tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se toplo priporoča.

ANTON KOŠMRL

1848 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0276

Se priporoča Slovencem v naselbini s svojo moderno brivnico. Moja postrežba je ista kakor drugje, ako ne še boljša.

Ne pozabite na geslo:
"Svojim k svojim"

M. Gregorich

GENERAL REPAIR SHOP

505 — ELM ST. CALUMET, MICH.
Phone: 182—R.

Popravljam in uglašam, klavirje (piane), orglje, gramofone, violine, harmonike, kitare, tamburice in vse druge muzikalične inštrumente. Delo izvršujem točno in brzo za zmerne cene. Priporočam se Slovencem in Hrvatom!

Dalje priporočam za gramofone "**Phonograph Spring Over Winding Automatic**" pero, ki avtomatično gramofon sam navija. To pero je moj lastni izum, za katerega sem dobil patent od vlade Združenih držav. Poskusite ga!

Pišite za pojasnila.

O LOČITVI NARODOV.

Rev. Paul Podbregar.

Ko človek gre po svetu, vidi nove pokrajine, dostikrat neizrečno lepe, čudi se raznim navadam, občuduje globoko naobrazbo tega in onega naroda. Nehote človeka prevzame čustvo, rad svojo notranjščino na zunaj pokaže in naj že biva kjerkoli hoče, zaveda se, da vse to je od Vsegamogočnega kot dar človeku, ki naj bi na podlagi opazovanja toliko gorečneje služil svojemu Stvarniku. A z druge strani je zopet res, da človek postane otožen, ko si ne more, kar na enkrat prisvojiti dobrin tujega naroda, ampak le polagoma. Za večino navadnih smrtnikov je neznanje jezikov tista velika ovira, da se ne more hitro vtopiti v mišljenje in čustvovanje drugih. Dostikrat si stavimo vprašanje, čemu toliko narodov in jezikov? — Moj namen ni, da bi v naslednjih vrstah na to odgovoril. V par besedah pa le, kako je nastalo velika ločitev narodov.

Viri, ki v to služijo so predvsem sv. pismo in zgodovina.

Novo dobo počenjamo s pradedom Noetom junakom velikega potopa. Nastane vprašanje, ali je bil ta potop po vsej zemlji, ali omejen samo na gotov del pokrajin, je negotovo. Niso si v tem edini niti bogoslovci, niti naravoslovci. Ravno tako je tudi glede časa, kdaj se je to zgodilo. **Gotovo je, da se je nekoč vršilo.** Besedilo v sv. pismu nam potrjujejo drugi narodi, ki so ohranili spomin na izvor skupnega človeškega rodu. O vesoljnem potopu govore izobraženi Grki, starodavni Babilonci in stara izročila kulturni in nekulturnih narodov. Zgodovinar, ki ve, da vlada nad vsem človeštvom božja Previdnost in neizpodbitna odvisnost prvega od vsegavednega Boga nima vzroka, da bi vse preteklo hotel razložiti brez čudežev Sv. pismo pove, da je bil vesoljni potop. V potrjenje sv.-pisemskega besedila nam služi izjava grškega pisatelja Hesioda, ki pravi, da je Zeus pokončal zlato dobo vsled nepokorščine ljudi. Verjetno je torej, da so bili pokončani vsi ljudje in vse živali izvzemši Noeta in njegove družine in kar je bilo z njim.

Po vesoljnem potopu sv. pismo prične računati popolnoma novo dobo in z drugačnim družabnem redom.

V prvi dobi od Adama do Noeta je trajalo človeško življenje približno do 1000 let, posleje le 120 let, odslej velja nova **zakonodaja,** dovoljeno je uživati meso; umoritev ljudi se kaznuje s smrtjo.

Po Noetovih sinovih Jafet, Sem in Kam se človeštvo še bolj razčleni. Nastanejo Jafeti, Semiti in Kamiti. Seveda je v tej rodovni tabli silno okrajšana genealogija.

V tretji genealogiji (rodopisu) nastanejo že velika ljudstva. Jafetovi sinovi; Gomer, Megog, Madai, Jwan, Pubal itd. so takorekoč rodovni očetje arijskih narodov. Spomnimo se le Kimerijcev, Skitov, Medijanov, Joncev, Pričanov itd. Grkom je bil Japetos oče Atlesa. Prometeja (ki je iznašel ogenj), in Epimeteja. Sinovi Kama so Kuš, Tut, Kančan. Ti so pa zopet očetje Egipčanom, Libijcem in Kanaanitom. Sinovi Sema so Elam, Ašur, Asir, Lud, Aram. Ti so korenine Elamitom, Asircem, Arabcem in Armejcem.

(nadaljevanje sledi)

—o—

Nova župnika.

Napravila sta v Gorici župnijski izpit čč. gg. Ivan Mozetič iz Ravni nad Cerknem in Janko Kramarič iz Št. Petra na Krasu. Naše iskrene častike!

—o—

Ljubosumnost je največja razdiralka mirnih domov.

—o—

ŠIRITE A. S. & EDINOST.

Izšel je v tretji izdaji

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE

SPISAL REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK, O. F. M.

Založila in izdala

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Vsem onim, ki so povpraševali po tem molitveniku, sporočamo, da ga sedaj lahko dobe v štirih različnih vezavah in sicer:

Navadno črno platno, zlata obreza.....$1.00
Usnje, prožne platnice, zlata obreza..... 1.25
Usnje, vatirane platnice, zlata obreza..... 1.50
Bele koščene platnice z sliko, zlata obreza..1.50

Pri večjem naročilu damo znaten popust.

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE ZELO PRILJUBLJEN, KAR DOKAZUJE VELIKO POVPRAŠEVANJE PO NJEM. PRIMEREN JE ZA ODRASTLE, KAKOR TUDI ZA MLADINO. ZLASTI BO UGAJALA NOVA BELA KOŠČENA VEZAVA, KATERE NAM DO SEDAJ NI BILO MOGOČE DOBITI NITI TUKAJ, NITI V STAREM KRAJU. NAROČITE GA TAKOJ!

JUGOSLOVENSKA DEKORATIVNA UMETNOST V PARIZU.

K otvoritvi jugoslovenskega oddelka na mednarodni razstavi dekorativnih umetnosti v Parizu dne 16. junija.

— Velikanska svetovna razstava v Parizu privablja stotisoče tujcev iz vsega sveta, ki se divijo razstavljenim lepotam. Nad štirideset držav je tu razstavilo svoje umetnine, med njimi tudi kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, in ponosno lahko rečemo, da naš oddelek v prav nobeni stvari ne zaostaja za onim drugih narodov.

V senci košatih kostanjev stoji masivna svetlo rujava zgradba jugoslovenskega paviljona poleg Velike palače (Grand Palais) na Elizejskih poljih. Od zunaj nas prijetno preseneti mogočen portal izrezljan iz slavonskega hrasta od kiparja Vojte Braniša, nad katerim se nahaja lepa dekorativna slika, delo profesorja Jože Kljakoviča. Zlati napis "Royaume des Serbes, Croates et Slovenes" je v latinskih črkah, ki pa močno spominja na cirilico, in je ravno vsled tega zelo originalen.

Enonadstropna zgradba obstoji iz dveh dvoran. V pritlični dvorani, ki je razsvetljena od dveh strani po dveh velikih slikanih oknih, se nahajajo v steklenih omarah razstavljene keramike, knjige, tkanine, čipke in vezenine, ki nam kažejo kako visoko stoji naša jugoslovenska umetnost.

Spodaj ob stopnicah, ki vodijo v prvo nadstropje se nahajata na vsaki strani po en lesen kandelaber, predstavljajoč ženski kip; izrezljal ju je kipar Franc Kršinič. Na vrhu pod stropom se vije okoli vsega stopnišča dolga slika: narodno jugoslovensko kolo, ki ga plešejo zastopniki vseh Jugoslovenov v narodnih nošah.

Dvorana v prvem nadstropju vsebuje predvsem bosanske in srbske preproge, lepe knjige in zelo ljubko izbirko umetniških lutk, ki predstavljajo naše različne narodne noše. Okrašena je dvorana s portretoma njih veličanstev, kralja Aleksandra in kraljice Marije, delo zagrebškega umetnika Tomislava Krizmana, profesorja na akademiji lepih umetnosti in glavnega ureditelja razstave. Tu se nahaja tudi monamentalen bronasti ščit iz kraljeve zbirke, delo znamenitega dalmatinskega kiparja Ivana Meštroviča.

Razen te naše zgradbe se pa nahaja v Veliki palači še drug jugoslovenski oddelek Tu je treba pred vsem omeniti razstavo beogradskega — zagrebškega in ljubljanskega gledališča, ki je prvovrstna. Ljubljana je razstavila dekliško spalno sobo iz svetlega lesa, ki je okrašena z idrijskimi čipkami in napravlja prav lep utis. Razen tega so tu razstavljeni usnjati izdelki, ljubljansko spleteno pohištvo in izdelki puškarne v Kranju.

Razen tega imamo Jugosloveni na razstavi še tretji oddelek na takozvani Esplanada Invalidov, tu je industrija, slike iz naših slovenskih planin (Triglav, Bled, Bohin) iz Srbije, Bosne in Hrvatske. Poleg je bosanska kavarna, kjer ob zvokih pristne domače muzike kuhajo pristno bosansko kavo, prodajajo naše fine cigarete in cigare, kakor tudi druge izdelke (preproge čipke i. t. d.)

Vsak Jugosloven, ki se pelje skozi Pariz, bi si moral ogledati razstavo in naše oddelke na njej; videl bo, da nam delajo čast in da bodo mnogo pripomogli k dvigu našega imena v inozemstvu.

Organizacijo razstave v domovini je sprovedel g. dr. Dušan Pantič, inspektor ministrstva trgovine v Beogradu s sodelovanjem soodborov po večjih mestih, med tem ko je bil generalni komisar razstave v Parizu g. Branko Tanazević, profesor na beogradski univerzi.

Pavel V. Brežnik.

—o—

Cenzura na poštah v Jugoslaviji.

Ob priliki neke pritožbe izseljencev zaradi odpiranja in tatvine njihove korespondence na pošti v Aleksandrovu takoj ukazalo najstrožjo preiskavo na mestu. Preiskava je pa pokazala neosnovanost pritožbe in spravila na dan dejstva, iz katerih se lahko sklepa, da gre za osebno maščevanje enega izmed podpisnikov pritožbe, o katerem se ve, da je zbral tudi druge podpise na pritožbi.

Dasi je Ministrstvo storilo vse korake, da bi se preprečila vsaka zloraba z ameriško korespondenco, se vendar našim ameriškim izseljencem iznova priporoča, da ne pošiljajo denarja v preporočenih ali celo v navadnih pismih, za katerih vsebino pošta ne garantira, ampak po poštni nakaznici, ki se adresatu izplačuje potom poštnega čekovnega zavoda.

—o—

Ljubezen je podobna ledu; je polzka, a tudi staja se rada.

—o—

ŠIRITE A. S. & EDINOST.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGI.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street. Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

Kako naj se list imenuje v bodoče?

GLASOVNICA
za glasovanje, imena tega lista. Izrežite ta kupon in ga pošljite na uredništvo.

KAKO HOČETE, DA SE TA LIST IMENUJE?

"AMERIKANSKI SLOVENEC"	☐
ALI	
"EDINOST."	☐

(Naredite križec poleg imena za katerega želite oddati vaš glas)

Ime: .....

Naslov: .....

Mesto in država: .....

Volite in povejte z glasovnico svoje mnenje!

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. — Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Eska bo nastopil pri bližnjih velikih igrah v amfiteatru oborožen z mečem, ščitom in čelado in se bo boril s Placidom, ki bo nosil le mrežo in trizob. Za slučaj, da podleže Placid, preidejo njegovi štirje beli konji in njegov pozlačeni voz v Licinijevo last, če pa bi Eska podlegel in bi mu gledalci prizanesli, bi naj postal Placidov suženj —.

Kako prijeten bo ta položaj za Esko, to je vedel le tribun sam in še neka druga oseba, ki je imela tisti dan za Placida ljubeznivejše poglede in slajše smehljaje, ko kedaj za katerega svojih zoprnih častilcev —.

In z novo vnemo se je vrgla vsa plemenita družba na popivanje, ki je med zamotanimi pogajanji za hip prenehalo.

Placid je praznil svojo čašo z zmagoslavnim obrazom človeka, ki je vspešno dovršil težavno nalogo, Licinij pa kakor tisti, ki utaplja strah in očitke v pijanosti in vinu. Cezar je pil in pil s svojo običajno požirljivostjo, kar je bilo še gostov, pa so vestno posnemali svojega cesarskega pijanca.

XVI.
V gimnaziju.

Težka preskušnja je čakala drugi dan Licinija, preskušnja, ki je bila posebno bridka njegovemu mehkemu srcu.

Ko je zvedel Eska za sklenjeno pogodbo, je nad vse radostno sprejel ponujeni dvoboj.

Saj mu je dajal priložnost, da je zopet mogel prijeti za orožje, ki ga je že od svoje zgodne bojevite mladosti tako zelo ljubil. Dva taka bi premagal, kakršen je Placid, je dejal, če bi se le nekaj časa uril, in najsi bo orožje kakršnokoli. —

Toda obraz mu je upadel, ko je čul, kaj ga čaka, če bi imel nesrečo, in stresel se je na vsem telesu, ko je pomislil da bi utegnil izgubiti svojega dosedanjega gospodarja. — Pa ta strah ga je še bolj utrdil v sklepu, da mora zmagati, — in ko mu je Licinij, poln bridkih očitkov, da se je tako prenaglil, obljubil svobodo, če zmaga, — takrat je iznova zaplalo Eski srce v veselju in upanju in radosti.

Tisoč možnosti mu je šinilo skozi možgane, tisoč prelepih sanjavih načrtov, ki je v njih Mariamna igrala glavno vlogo. Ni še minil teden pa se mu je že zdelo življenje dolgočasno in žalostno — in danes mu je na novo zasijalo v rožnati svetlobi, ki z njo mladost — in le mladost — zna obsevati daljni pogled v bodočnost.

Ubogi Licinij! Težka otožnost mu je legala na srce, ko je gledal plameneča lica in v mladostnem upu se lesketajoče oči mladega Eske —, a kocke so padle, ponudba je bila sprejeta in prepozno je bilo, gledati nazaj. Ni mu preostapalo drugega ko napeti vse moči in zagotoviti zmago.

Pri vseh telesnih naporih, v vsakem duševnem delu, pri vsem, za čimer človek stremi, je smotrena, vztrajna vaja bistveni pogoj za vspeh. Palme, pravi Horacij, vspevajo le tam, kjer je mnogo prahu, in kdor hoče doseči zmago, pa najsi bo atlet ali pa duševni delavec, mora uriti svoje naravne zmožnosti s skrajno marljivostjo in s strogim samozatajevanjem, — preden stopi v areno za lavorjev venec.

In čudno je, kako duh in telo pridobita na moči in gibčnosti v vsakdanjem stopnjevanju vaje. Kar je bilo včeraj še nemogoče, je danes le še težavno in bo jutri zgolj zabava —.

Poglejmo za Esko v gimnazij, kjer si naj krepi mišice in vadi izurjenost za smrtnonevarno borbo v areni.

Podolgasta stavba, podobna našim jahalnim šolam, z odprtino v strehi za zrak in svetlobo, tla posipana na debelo s peskom, ki sicer obtežuje delo pri vseh pešborbah, ki pa tudi stori morebitni padec učencu manj nevaren in navadi njegovo nogo na mehka tla arene, kjer se mu bo boriti za življenje in smrt.

Diskusi, ročke, uteži vseh stopinj in silni kiji so razmetani po kotih in slonijo ob zidu Bradlje in skakalnice pričajo, da se poleg vseh vaj v telesni moči tukaj tudi na gibčnost polaga veliko važnost.

Razen teh miroljubnih in manj nevarnih orodij vidiš na steni viseti cestuse in postajalih razstavljeno pogubonosno orožje, ki ga rabi gladiator v izvrševanju svojega usodnega poklica. Sulice brez osti, topi meči — vse pripravljeno za vajo, in poleg lesen kip, ves razsekan in razbit, ki se ob njem borbeni učenec vadi v smrtnih sunkih in bliskovitih udarcih.

Ob steni koraka učitelj gorindol in motri s paznim očesom kretnje svojih učencev, popravljajoč tu, opominjajoč in karajoč tam. Od časa do časa pa kakor odsoten zagrabi za eno ali drugo leno v kotu ležeče orožje in ga zavihti krog glave z gibčnim, prožnim zamahom, ki razodeva moč in izvežbanost strokovnjaka.

Hipija, umirovljeni gladiator, je mož srednje starosti, visoke, zapovedujoče postave. Neprestana dolgoletna vaja v vseh strokah telesne izurjenosti, tirana prav do vrhunca možnosti in premišljenosti, je ujeklenila njegovo telo, niti koščeka mesa ni preveč na njem, same kosti in mišice so ga. Vsaka njegova kretnja razodeva tisto gibčnost in prožnost, ki izvira iz izvežbanih, do skrajnosti šolanih mišic, njegov korak je lahek, tih, — kakor panterjev, ko stopa po tleh svoje kletke. Njegova lica so temnozagorela od vročine in dela, pa kri se zdravo pretaka v njih in daje koži toplo, mehko barvo. Njegov suhi obraz kaže vkljub izmučenemu, nemirno drznemu pogledu in vkljub nekoliko osivelim lasem in sivi bradi divjo, možato, bojevito lepoto in v njegovih očeh je ponosen, izzivajoč sijaj, ki priča, da je ta mož podjeten, pogumen in jeklen do kosti.

Rimske plemenite gospe so si v tisti dobi kaj rade izbirale svoje favorite iz vrst gladiatorjev, — znamenje pomehkuženosti in moralične propalosti.

Tudi je bilo tistikrat pri njih v modi, se vaditi v vsakovrstnem orožju, v mečevanju in v rokoborbi. In Hipija je bil zaradi svoje izrazite možate lepote, svoje gladiatorske slave in svojega poguma ljubljenec rimskih matron.

Pa ni si naredil mnogo iz tega in vrč dobrega vina mu je bil ljubši ko lepi pogledi, in svetli meč in usnjati ščit priljubljenejši ko vse lepe ženske.

Vkljub temu je med vsemi svojimi znankami še najmanj podcenjeval ponosno Valerijo. Njen učitelj je bil v mečeborbi in več se je trudil z njo kot z vsemi drugimi svojimi učenkami, in dalje se je tudi mudil v njeni palači ko v vseh drugih v Rimu. Visoko je cenil njeno telesno moč, njeno odločnost in gibčnost, zlasti pa njeno hladnokrvnost in njen ponos. Da je pri tem znal — po svoje — občudovati tudi njeno lepoto, ni treba posej povedati.

Zato mu je zanimanje, da, nežnost sijala iz oči, ko se je zdajpazdaj ustavil v svojem sprehodu ob steni borbene šole in bral drobne vrstice, ki mu jih je prinesla pred eno uro Mirina.

Pismo je bilo od Valerije.

KRITJE STREHE.

3 — popravila na strehi garantirano delo za $4.00. Prevzamemo dela na vsakem delu mesta. Obstojimo že 34 let; kot največje to zadevno podjetje v Chicagi. Unijski delavci.

J. J. DUNNE ROOFING CO.
3411 Ogden Ave.
Phone Lawndale 0114.

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar v Chicagi.
1320 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno. Po naročilu dostavljam na dom.
Cene zmerne.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST
Nemeček
1439 W. 18th St.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

Na Kitajskem žena nikoli ne vidi svojega moža pred poroko. Pri nas je pa ravno nasprotno, po poroki žena le malokdaj vidi svojega moža.

JAZ MARY ŠTALCER
CLEVELAND, O.

sem rabila Wahčičevo Alpentinkturo za lase, ker so mi strašno odpadali tako, da bi bila vse rabila Wahčičeve Alpentinkture, od katere so mi lasje takoj prenehali odpadati in dalje krasno in gosti rastejo tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase zakar se g. Wahčiču lepo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kako so moške, ženske in otročje. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turove, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostibol in trganje, kurja očesa bradovice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIC
1436 E. 95th St.
CLEVELAND, OHIO.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se take pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI
VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.
1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

SEVEDA FOREST CITČANI

Vedo, da se kupi najboljšo vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali karšnegakoli poslopja, kakor tudi najboljše raznotero pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER
Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street. Forest City, Pa.
(T.)

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglasite se pri meni in jaz Vam bom postregel v Vašo zadavoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič
PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI URAD IN NOTARSKA PISARNA
1824 W. 22nd Place Chicago, Ill.
Phone CANAL 7130

PISANO POLJE
J. M. Trunk.

Škoda, da jaz bolj ne poznam ruskega slovstva. Znani so mi veliki pisatelji, Dostojevski, Tolstoj, Čehov, Puškin. . . Njih dela so umotvori, kakršnih svet nima. Gotovo so imeli Rusi pred revolucijo tudi časopise naprednega kova, kakor so naši svobodomiselni listi tu v Ameriki. Če so jih imeli, bi bilo zanimivo vedeti, ali so v slovstvenem, pripovednem in zabavnem delu, toraj v povestih, romanih. . . pri Rusih tudi popi, kuharice, nočne posode, historije "dogodkov" igrali isto vlogo, kakršno igrajo pri naših listih. Zdaj takih "junaških značajev" gotovo pri Rusih ni, ker prvič so slovstvo temeljito zatrli, drugič pa popovstvo še bolj temeljito odstranili, toraj ni gradiva. Kaj bi naši slovenski napredni listi prinašali v slovstvenem?? delu, ko bi se pri nas dogodilo, da bi vero, farje, kuharice. . . odpravili, kakor so jih Rusi?? Slovstvo bi neznansko trpelo, ubožalo. . . a jaz pravim, da je že zdaj še bolj ubogo, klaverno, siromašno, razgaljeno, niti ficka vredno, ko sta fajmošter in kuharica stalna "junaka" v tem slovenskem, naprednem slovstvu (???). Vsak pameten človek mora videti, da to ni nobeno slovstvo, temveč kurbišče za ljudske inštinkte. (Ali čuješ gospodine K. T. B. ali pravilno Molek???!!! — Opomba urednika.)

* * *

To so zmede. Omenil sem že, da sem bil nad 20 let med socialisti, večinoma med nemškimi. Nad Beljakom sem imel trirazredno šolo. Vse je bilo v rokah socialistov. Pa skozi 12 let nisem imel posebnih težav, pač pa mi je načelnik šolskega sosveta opetovano dejal: "Herr Pharrer, tun Sie nur den Kindern Religion beibringen." Nekaj otrok mi piše še zdaj sem v Ameriko. Tako nemški socialisti. Kako slovenski? Kolikor vidim, je Proletarec glasilo socialistov. Čudno se mi zdi, da kot mednarodovec (morda po g. Zavertniku. . .: ker mednaroden. . . ergo naroden??) poudarja potrebo narodne vzgoje. V št. 924 piše o "vzgoji" mladine. Jaz sem že 11 mesecev na slovenski župniji. Slovenske besede od kakega otroka še nisem slišal. Ako ga slovensko nagovorim, odgovori — nič, ali pa angleški. Otroci pohajajo v javne šole.

Odkar sem tu, sem bil šele v eni slovenski župniški šoli, namreč v Kansas C., Kans. Par dni sem bil tam. Kaj sem videl? Če sem otroka slovensko uprašal, je slovensko odgovoril, v šoli so mi zapeli nekaj slovenskih pesni. . . o drugem, kar se stori za narodno vzgojo, niti ne govorim. Nočem oporekati, da se tudi izven šol marsikje morda kaj stori med mladino za narodno zavest, a vsak človek, ki ni udarjen s slepoto, bo moral pripoznati, da se večkaj za narodno vzgojo dece more storiti edinole v župnijskih šolah. Pa kaj stori Proletarec, ki o taki vzgoji — oprostite — čveka? "Vzgoja v njih (katoliško narodnih šolah namreč), je površna??? in težko je reči, da ima od takih šol "narod" kake koristi. **Po mojem mnenju jih nima, pač pa škodo. . ."** To presega vse. Župnijske šole so edini kraj v Ameriki, kjer dobi šolar vsaj nekaj pouka, v narodnem duhu, se nauči pisati, brati. . . poje nekaj narodnih pesmi. . . in zdaj pride Proletarec, ki javka, da ni narodnega pouka, in izjavi, **da ima narod od župnijskih šol — škodo.**

Dvoje je mogoče: Ker daje besedi narod ušesca — "narod" — mora pod to besedo razumeti — socialistični slovenski narod. . . no, tega ne bo škoda, ako ima škodo, ali to ne bo imel pisec v mislih, pač pa drugo, namreč, da ga strast zaslepi, strast namreč, da zavrže vse, karkoli le malo diši po — veri. Ker so šole katoliške, dasi celo sam pravi narodno-katoliške, so narodu v škodo. Da leg dich nieder und steh nimmer auf. . . pravi Nemec. Omenil sem nemške socialiste in njih obnašanje do vere. Proletarec mora vero črtiti za vsako ceno, naj gre ves narod pri tem rakom zvižgat, in tako je večinoma pri slovenskih socialistih, dasi ne vseh. Ako danes zapremo slovenske cerkve in župnijske šole, potem lahko ustanavljate socialistične krožke, za to bo menda Proletarcu tudi največ, da piše o navadni vzgoji, a naredimo čez slovenski narod kar križ. Zdaj gre slabo in hitro navzdol, potem bo pa šlo najslabeje in bliskovito po-dilci. Mednarodni zmedi je na tem, da far eno dobi. . . vse drugo je čvekarija.

* * *

Mr. Molek je tudi v skrbeh za čast Indijancev, ki so si dajali živalska imena. Hvalite Boga, da Vi niste prišli med Indijanci na svet. Čemu? Jaz bi bil v skrbeh za Vašo čast. Bojim se namreč, da bi med Indijanci mesto **Molek** morali pisati — **Volek.** Dobro, da "to ni mogoče, absolutno ne. . .", kakor sami pravite. Ali hočete še kako pojasnilo? Sem Vam na razpolago.

* * *

Važno vlogo pri vsaki zgodovini igrajo viri. Del. Slov. piše "temno" zgodovino. Ni čuda, ker njeni viri niso samo salamensko temni, temveč tudi — smrdijo. V št. 34 črpa "zgodovinar" iz tega, kar je nekdo napisal na — **stranišče** in to proti papežu Piju V., ki je Evropo obvaroval, da je niso poteptala turška kopita. Vsakdo ve, kdo in kaj gotovi ljudje na stranišča zapisujejo. Gnojnica podlih duš. Dober tek. Prav enak je tudi drugi vir — prismojen krojač Pasquino. Vedno so se našli ljudje, ki so imeli umazane gofle. Taki goflači in klafači morejo služiti za zagodovinski vir pač le — goflačem. Similis simili gaudet. Da "zgodovinar" navaja protestanta Haideggerja, no, to se razume, saj se pozna, da je vse skrpucalo samo nerodna prestava neke protestantovske-židovske menoštre. Nočne posode, stranišča, krojaška beznica. . . brrr.

Najboljša življenska tonika.

Dobro razpoloženje je najboljša življenska tonika. Melanholija in pesimizem sta greh. Seveda, če je vaš tek slab, če je vaša prebava nepopolna, če trpite vsled zabasanosti, glavobolov in nervoznosti je težko biti dobro razpoložen. Toda vseh teh želodčnih neredov se lahko znebite s pomočjo Trinerjevega zdravilno grenkega vina, ki je zanesljivo zdravilo in katero slovi že nad 35 let kot najboljša želodčna tonika. Isto izčisti vaš želodec in črevo, pomaga prebavi, stori da obisti in jetra normalno delujejo, hrani živce in napravi, da se počutite dobro. Povrne človeku dobro razpoloženje, kar si potrebujemo! Vaš lekarnar ali trgovec ga ima v zalogi za vas, a če ga nima, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. — Muhe in komarji so bili še vedno nadlega poleti. Trinerjev Fli-Gas je silno orožje proti tem. Umori jih takoj. Nima skoro nobenega duha in je popolnoma neškodljiv za kanarčke itd. Poskusite ga!

ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napisi, regalije znake itd.

Pečati, štampilje in druge potrebščine naročite pri

A. S. & EDINOST
1849 WEST 22ud STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!
kadar potrebujete pogrebnika se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod
GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primite za bližnji telefon in pokličite:
Randolph 1881 ali 4550.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.
Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Rosevelt 8221.